

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 350/2016-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ďurinom, Sibírska 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 7 So 1/2015 a jeho rozsudkom z 26. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní sp. zn. 7 So 1/2015 a jeho rozsudkom z 26. novembra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Na základe výzvy ústavného súdu sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 25. mája 2016 svoju sťažnosť doplnil.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ 17. októbra 2013 požiadal Sociálnu poisťovňu, ústredie Bratislava (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) o priznanie starobného dôchodku od 17. októbra 2010. Sociálna poisťovňa rozhodnutím č. [REDAKOVANÉ] z 25. novembra 2013 (ďalej len „rozhodnutie Sociálnej poisťovne“) zamietla žiadosť sťažovateľa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne sťažovateľ podal opravný prostriedok na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozsudkom sp. zn. 5 Sd 46/2014 z 10. októbra 2014 rozhodnutie Sociálnej poisťovne ako zákonné potvrdil. Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

3. Sťažovateľ nesúhlasí so závermi najvyššieho súdu vyslovenými v napadnutom rozsudku a považuje ich za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené, pričom v odôvodnení sťažnosti bližšie argumentuje:

„Dôvod, prečo si sťažovateľ podal žiadosť o starobný dôchodok, resp. jeho prepočítanie, bolo právne prešetrenie systému priznávania starobných dôchodkov vojakov a policajtov ukončené novelizáciou zákona č. 461/2003 Z. z. Podstatou tohto procesu bolo, že v minulosti v zmysle vtedy platných zákonov dôchodkové zabezpečenie vojakov a policajtov, bolo formálno-právne začlenené do všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (do 01.07.2002), ale so zachovaním osobitného riešenia. Vojakom a policajtom po odchode do zálohy boli vyplácané dôchodky len z tohto osobitného dôchodkového systému, kým zo všeobecného systému boli vylúčení. Logickým dôsledkom bolo, že starobné dôchodky vojakov a policajtov boli podľa § 91 zákona 114/1998 Z. z. prevedené na výsluhové dôchodky.

... Ustanovenie § 1 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. nebráni vzniku na starobný dôchodok vo všeobecnom systéme aj príslušníkom ozbrojených zborov, ktorý už dosiahol dôchodkový vek podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, splnil podmienky nároku na niektorú z výsluhových dávok a získal k tomuto dňu akúkoľvek hodnotiteľnú dobu poistenia vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia...

V ustanovení § 274 sa hovorí o nárokoch zo zamestnaní (podľa sťažovateľa viacerých, nie iba jedného), čo mal Najvyšší súd SR zobrat' do úvahy a starostlivo hodnotiť. V dôsledku toho sťažovateľ tvrdí, že preferovaná I. a II. kategória funkcií v PZ SR, by sa mala hodnotiť rovnako, pretože vždy ide o prácu v ťažkom rizikovom prostredí...

Vzhľadom na to, že sťažovateľ poberá výsluhový dôchodok, podal si... žiadosť o priznanie starobného dôchodku od 17.10.2010 za dobu jeho aktívnej policajnej služby, t. j. od 04.12.1961 do 31.10.1996. V žiadosti sťažovateľa zo dňa 17.10.2013 je uvedené, že žiada priznať starobný dôchodok podľa § 274, ods. 1. zák. č. 461/2003 Z. z...

Z uvedeného jasne vyplýva, že sťažovateľ splňuje základnú podmienku pre vznik starobného dôchodku podľa ustanovenia § 274 ods. 1, zák. č. 461/2003 Z. z...

Sťažovateľ tvrdí, že príspevok za službu vzhľadom na iný spôsob jeho výpočtu, nie je rovnocenný výsluhovému dôchodku priznanému podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z. Príspevok za službu je naďalej príspevkom za službu a za výsluhový dôchodok podľa zák. č. 328/2002 Z. z., sa iba považuje, najmä na účely trvania nároku na dávku výsluhového zabezpečenia, priznanú podľa predchádzajúcich predpisov...“.

Sťažovateľ sa preto domnieva, že nemôže byť vylúčený zo sociálneho zabezpečenia všeobecného dôchodkového systému len preto, že poberá výsluhový dôchodok. Podľa sťažovateľa rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ako aj rozsudky súdov konajúcich v jeho veci zakladajú významnú nerovnosť občanov pred zákonom.

4. V doplnení sťažnosti sťažovateľ uviedol, že «*napadnuté rozhodnutie odporkyne Sociálnej poisťovne je v rozpore s ustanovením § 209 ods. 3 zák. NR SR čl. 461/2003 Z. z. pretože neobsahuje predpísané náležitosti. Podľa ustanovenia § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z. z. v odôvodnení rozhodnutia musí jednak odporkyňa pregnantne uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení*

dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala... Ak teda Sociálna poisťovňa vo výroku svojho rozhodnutia neuvedie prameň práva a konkrétne ustanovenie právneho predpisu, aplikácia ktorého bola rozhodujúca pre výšku požadovanej dávky, je potrebné jej rozhodnutia naozaj zmeniť, alebo zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie...

S rozhodnutím Sociálnej poisťovne sťažovateľ zásadne nesúhlasí. Preto sťažovateľ žiadal odporkyňu presne zdôvodniť prečo mal priznaný pomerný starobný dôchodok podľa § 26a, zákona č. 100/1988 Zb., a nebol mu priznaný starobný dôchodok. Zároveň žiadal zrušiť priznaný starobný dôchodok podľa § 26a, zák. č. 100/1988 Zb.. o sociálnom zabezpečení, lebo nebol priznaný v súlade so zákonmi, ktoré platili ku dňu 06.01.1997, pretože ustanovenie § 26a podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok profesionálneho vojaka bolo doplnené do zákona č. 100/1988 Z. z. o sociálnom zabezpečení až v roku 1999...

Okrem toho „Osobný list dôchodkového poistenia“ sťažovateľa ani zďaleka nespĺňa požadované kritériá (pozri Opatrenie MPSVaR SR č. 157/2004 Z. z. a Opatrenie MPSVaR SR č. 372/2005 Z. z.)...

Sťažovateľ neakceptuje takýto „osobný list dôchodkového zabezpečenia“, kde mu odporkyňa nepresne priznala (z dôvodu posúdenia výšky nároku na starobný dôchodok), časť odpracovanej doby v III. pracovnej kategórii, ktorá predchádzala jeho policajnému povolaniu a ktorá nasledovala aj po ukončení policajnej kariéry.

... Nesúhlasíme ani s názorom odporkyne, aby sa na odpracované obdobie pred dosiahnutím 18. roku veku sťažovateľa neprihliadalo.

... Sťažovateľ namieta, že odporkyňa mu odmieta presne započítať všetky odslúžené a odpracované roky tak ako mala...

Sťažovateľ považuje ďalej rozsudok Krajského súdu v Prešove za nedostatočne odôvodnený, pretože za neopodstatnené považuje tú časť odôvodnenia, v ktorom odkazuje, že na rozhodnutie o starobnom dôchodku sťažovateľa je vraj príslušné MV SR. Podľa názoru sťažovateľa... MV SR vo vzťahu k sťažovateľovi a k jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku nemá o čom rozhodovať, pretože on žiada o svoj starobný dôchodok zo všeobecného systému, kde odvádza všetky zákonom stanovené povinné odvody.».

5. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„... Slovenská republika, zastúpená Najvyšším súdom SR, v konaní vedeného na Najvyššom súde SR, pod sp. zn.: 7So/1/2015, porušila právo sťažovateľa... upravené v čl. 46., ods. 1., Ústavy SR a v čl. 6., ods. 1., Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivý proces.

... Ústavný súd SR zrušuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 7So/1/2015 z 26.11.2015 a zároveň prikazuje Najvyššiemu súdu SR, aby vo veci ďalej konal a aby rozhodol.

... Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 5 000 €, ktoré je Najvyšší súd SR povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

... Najvyšší súd SR je povinný nahradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia... trovy právneho zastúpenia vo výške 299,80 €...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenia o porušení iných práv (čl. 12 a čl. 20 ods. 1 ústavy a „*čl. 1 dodatkového protokolu*“) a inými subjektmi (krajský súd, Sociálna poisťovňa), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti, (resp. jej doplnenia) mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť jeho argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

9. Ústavný súd sa preto zaoberal namietaným porušením základných práv v rozsahu, v akom ich sťažovateľ, ktorý je zastúpený advokátom, v sťažnosti pred ústavným súdom vymedzil v petite návrhu, t. j. skúmal, či postupom najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 7 So 1/2015 a jeho rozsudkom z 26. novembra 2015 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

12. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

13. Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa so závermi napadnutého rozsudku, ktoré sú podľa neho arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Sťažovateľ tvrdí, že spĺňa podmienku pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a nemôže byť vylúčený zo sociálneho zabezpečenia všeobecného dôchodkového systému len preto, že poberá výsluhový dôchodok.

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha

interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

15. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či napadnutý rozsudok nie je arbitrárny a či ho najvyšší súd ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom zdôvodnil.

17. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku predovšetkým uviedol:

«Z obsahu spisov, vrátane administratívneho spisu odporkyne je nesporné, že navrhovateľ je od 6. januára 2002 poberateľom starobného dôchodku priznaného podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb., vyplácaným Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia. Pre nárok a výšku starobného dôchodku podľa potvrdenia odboru sociálneho zabezpečenia, sekcie personálnych a sociálnych

inností a osobného úradu Ministerstva vnútra SR z 23. augusta 2013, doplnený písomným podaním z 2. októbra 2013, navrhovateľovi bola zhodnotená doba služby a

zamestnania od 6. januára 1960 do 30. novembra 1961 - III. pracovná kategória, od 1. decembra 1961 do 3. decembra 1961 - III. pracovná kategória, od 4. decembra 1961 do 3. decembra 1963 - základná vojenská služba (I. kategória funkcií), od 4. decembra 1963 do 26. októbra 1964 - III. pracovná kategória, od 9. decembra 1963 do 26. októbra 1964 -III. pracovná kategória, od 27. októbra 1964 do 31. marca 1974 - doba služby v PZ (I. kategória funkcií), od 1. apríla 1974 do 8. augusta 1978 - doba služby v PZ (II. kategória funkcií), od 9. augusta 1978 do 31. októbra 1996 - doba služby v PZ (I. kategória funkcií), od 1. novembra 1996 do 5. januára 1997 - III. pracovná kategória, od 1. apríla 1997 do 30. novembra 1999 - doba po vzniku nároku na starobný dôchodok - ND 23 dní.

Dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“).

Pred 1. júlom 2002 boli podmienky nároku policajtov na starobný dôchodok upravené v piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. (§§ 132, 133).

Navrhovateľovi ako policajtovi bol od 6. januára 2002, teda pred 1. júlom 2002 priznaný starobný dôchodok, pričom o priznaní tejto dávky dôchodkového zabezpečenia rozhodol Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, príslušný podľa § 116 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 4 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

Od 1. júla 2002 sa starobný dôchodok navrhovateľa podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. považuje za výsluhový dôchodok.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z. z., za výsluhový dôchodok sa iba považuje a to predovšetkým na účely ďalšej valorizácie tohto dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z., ktoré je v porovnaní s valorizáciou dôchodkov zo všeobecného systému sociálneho poistenia v zásade upravené výhodnejšie.

Záver, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva aj z iného spôsobu výpočtu výsluhového dôchodku, ktorý je podľa § 39 zákona

. 328/2002 Z. z. odvodený len od doby trvania služobného pomeru, kým starobný dôchodok navrhovateľa bol priznaný podľa všeobecného predpisu o sociálnom zabezpečení (zákon č. 100/1988 Zb.) a jeho výška bola odvodená aj od doby tzv. civilného zamestnania.

Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že výsluhové dôchodky a dávky, ktoré sa podľa prechodných ustanovení zákona č. 328/2002 Z. z. považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona, sa v zmysle § 68 zákona cit. zákona zvyšujú v závislosti od počtu rokov trvania služobného pomeru. Rozlišovanie zákonodarcu medzi výsluhovými dôchodkami priznanými podľa zákona č. 328/2002 Z. z. a starobnými dôchodkami priznanými podľa zákona č. 100/1988 Zb., ktoré sú za výsluhové dôchodky iba považované, vyplýva aj zo znenia zákona č. 471/2003 Z. z. o zvýšení výsluhových príspevkov a výsluhových dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov v roku 2003 (§ 1 až 3).

Keďže navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 60 rokov pred dňom účinnosti (1. januára 2004) zákona o sociálnom poistení, dňom 6. januára 2002 a k tomuto dňu splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok, nárok na jeho výplatu mu vznikol podaním žiadosti o starobný dôchodok (§ 21 ods. 1 písm. e/ v spojení s § 94 ods. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Zb.).

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by poberateľovi starobného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 mohol vzniknúť nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. (§ 273 ods. 5), rozhodla v súlade so zákonom.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný podľa zákona

. 100/1988 Zb. Tento starobný dôchodok mu naďalej patrí a podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa za výsluhový dôchodok iba považuje. Výsluhový dôchodok podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z. z. mu priznaný nebol.

Z uvedeného dôvodu je vecne správny právny záver súdu prvého stupňa, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

V žiadosti zo 17. októbra 2013 navrhovateľ žiadal priznať starobný dôchodok od 17. októbra 2010.

Žiadosť o zohľadnenie ďalšej doby zamestnania, ktorá nebola zohľadnená pri priznaní starobného dôchodku je možné posúdiť len podľa § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, t. j. podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona . 461/2003 Z. z. (§ 273 ods. 5), rozhodla v súlade so zákonom.

Odvolačí súd potom za vecne správny pokladá rozsudok súdu prvého stupňa, v ktorom potvrdil rozhodnutia odporkyne o zamietnutí Žiadosti o priznanie starobného dôchodku od 17. októbra 2010.

Odvolačí súd poznamenáva, že vzhľadom na trvanie ďalšej doby dôchodkového poistenia navrhovateľa po vzniku nároku na starobný dôchodok navrhovateľ môže požiadať príslušný orgán o zvýšenie starobného dôchodku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnúť o nároku navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok (považovaný za výsluhový dôchodok) podľa § 259 ods. 1, § 263 ods. 3 a § 293l ods. 1 zákona o sociálnom poistení je tak ako v prípadoch uvedených v § 143d zákona . 328/2002 Z. z. daná právomoc útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorému právomoc na rozhodovanie o starobnom dôchodku policajtov a jeho výplate patrila v zmysle § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 219 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a § 250ja ods. 3 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.»

18. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že sťažostná argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

19. Poukazujúc na podrobné a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku ústavný súd na rozdiel od sťažovateľa nepovažuje závery najvyššieho súdu za arbitrárne či nedostatočne odôvodnené. Naopak, podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými na posúdenie sťažovateľom uplatneného nároku na priznanie starobného dôchodku a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení na daný prípad relevantným spôsobom odôvodnil. Najvyšší súd podrobne odôvodnil skutkové zistenia a svoj právny názor, že vznik nároku sťažovateľa na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení, v dôsledku čoho považoval rozsudok krajského súdu potvrdzujúci rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zamietnutí žiadosti sťažovateľa za vecne správny. Zároveň poukázal na možnosť sťažovateľa požiadať o zvýšenie starobného dôchodku vzhľadom na ďalšiu dobu dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok. Najvyšší súd príslušné právne normy zákona č. 100/1988 Zb., zákona o sociálnom poistení a „*zákona č. 328/2002 Z. z.*“ aplikoval a interpretoval v súlade s ich znením, obsahom i účelom, a jeho závery obsiahnuté v napadnutom rozsudku je následne potrebné považovať za výraz autonómneho rozhodovania najvyššieho súdu.

20. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa tiež zdôrazňuje, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad

v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

21. Sťažovateľ v doplnení sťažnosti tiež namietal, že výrok rozhodnutia Sociálnej poisťovne nemá zákonom predpísané náležitosti a „Osobný list dôchodkového poistenia“ sťažovateľa nespĺňa požadované kritériá. Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke konštatuje, že sťažovateľ ju neuplatnil ani v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne pred krajským súdom, ani v odvolacom konaní pred najvyšším súdom, ale po prvýkrát až v konaní o ústavnej sťažnosti, čo nepochybne vyplýva z odôvodnení rozsudkov krajského súdu a najvyššieho súdu. Z princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní až v konaní pred ústavným súdom námietku, ktorú mohol efektívne uplatniť a neuplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (IV. ÚS 76/2012, m. m. III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08).

22. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na to, že obsahom označených práv nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

23. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2016